

Guia del batxillerat

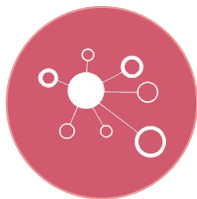
Juny 2022

Índex

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
4. L'aprenentatge basat en situacions
5. L'organització dels ensenyaments
6. La programació competencial
7. L'avaluació

- 1. Les característiques del batxillerat**
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
4. L'aprenentatge basat en situacions
5. L'organització
6. La programació per competències
7. L'avaluació

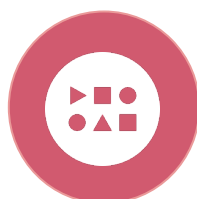
Les característiques del batxillerat

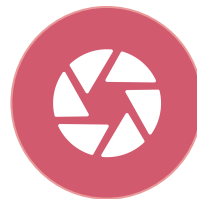
Competencial

Orientador

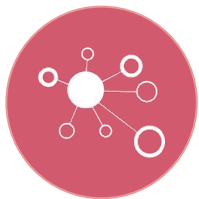
Flexible

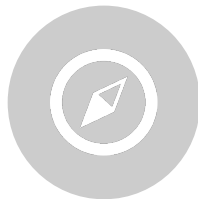
Obert

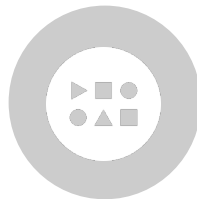
Facilitador

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

Facilitador

Què és?

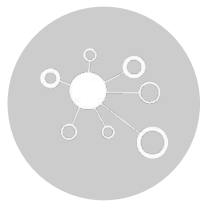
Un batxillerat que desenvolupa aprenentatges en entorns reals i en facilita l'ús eficaç en contextos diferents d'aquells en què es produeixen.

Un model competencial de desplegament de matèria implica situar els sabers disciplinaris en contextos d'activitat i pràctica derivats d'entorns reals, locals o globals, on caldrà desplegar capacitats segons les accions que calgui efectuar per resoldre un problema, repte, encàrrec...

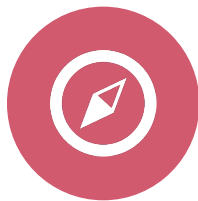
Algunes idees de com ho podem fer

- Proposant reptes, problemes, projectes..., a partir de situacions de la vida real de procedència múltiple (científica, ambiental, social, acadèmica, personal...).
- Incorporant la recerca, disciplinària o interdisciplinària, al desenvolupament de la matèria.
- Incorporant a les matèries proposades d'entitats externes al centre i/o d'entitats del món local (museus, ONG, empreses, universitats, ajuntament, districte, altres entitats).

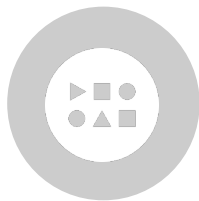
Guia del batxillerat

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

Facilitador

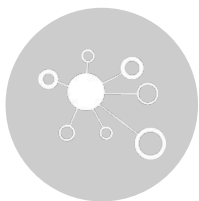
Les característiques del batxillerat

Què és?

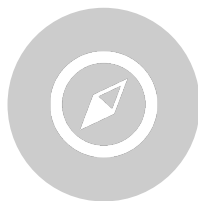
Un batxillerat que permet a l'alumnat apuntar cap al seu destí acadèmic o professional, perquè identifica interessos en nous camps de coneixement o els desacarta.

Algunes idees de com ho podem fer

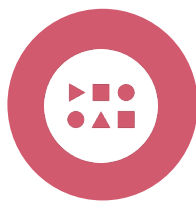
- Visualitzant des de cada matèria el ventall de camps de coneixement amb els que es relaciona.
- Augmentant l'optativitat de les matèries del currículum:
 - Optatives anuals: completen la formació en un camp de coneixement amb els que es relaciona.
 - Optatives trimestrals: permeten complementar l'oferta de formació per enriquir el coneixement d'una manera flexible i variada.

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

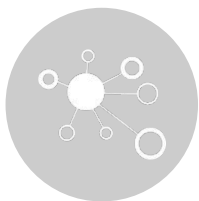
Facilitador

Què és?

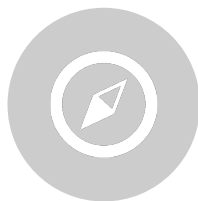
Un batxillerat que supera les modalitats definides per matèries diversificant itineraris a través de l'opcionalitat.

Algunes idees de com ho podem fer

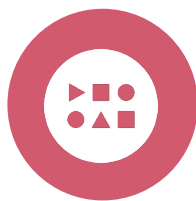
- Establint diferents camins curriculars a través de l'opcionalitat que permet itineraris personalitzats
- Fent un seguiment i acompanyant les decisions que ha de prendre l'alumnat.

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

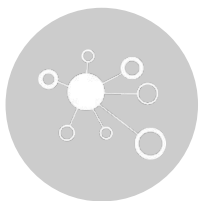
Facilitador

Flexibilitat formativa

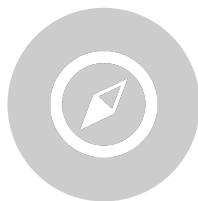
- Seguir itineraris temàtics.
- Oferir matèries amb dos nivells d'aprofundiment.
- Cursar part del currículum en línia (Institut Obert de Catalunya).
- Afavorir el pas entre les diferents modalitats del batxillerat.
- Potenciar les matèries optatives de centre, en el marc del projecte educatiu del centre.
- Incorporar el treball per projectes globalitzats.

Flexibilitat modular

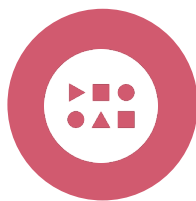
- Noves formes d'organitzar els ensenyaments: per matèries, projectes...
- Reconèixer matèries o crèdits d'altres opcions educatives per facilitar la permeabilitat entre els diferents itineraris (unitats formatives de l'FP i altres estudis com música, dansa, esport, idiomes...).
- Facilitar un apropament al món laboral, professional i/o associatiu, mitjançant estades a entitats externes al centre.

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

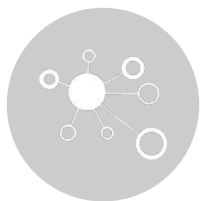
Facilitador

Durada i horaris

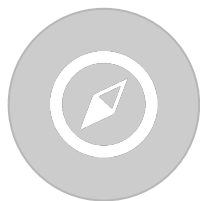
- Incloure a la franja d'optatives les dobles titulacions (batxibac, batxicles).
- Programar un batxillerat de tres anys per donar resposta a situacions singulars que puguin presentar els i les alumnes.
- Ajustar els horaris com a mesura de personalització.
- Establir blocs educatius de durades diferents (anual/trimestral...) i franges horàries flexibles.

Metodològica

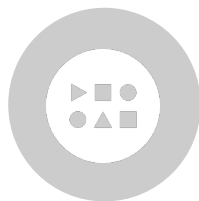
- Promoure el treball globalitzat.
- Afavorir l'aprenentatge col·laboratiu i cooperatiu.
- Potenciar el treball en xarxa, que permet la mobilitat de l'alumnat i del professorat a altres centres educatius, universitats, entitats públiques i privades...
- Consolidar el treball de recerca com a eina d'aprenentatge competencial, amb rigor científic, aplicable als diferents àmbits de coneixement i que permet treballar de manera globalitzada.

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

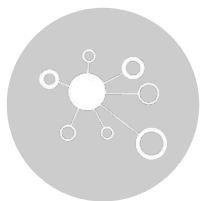
Facilitador

Què és?

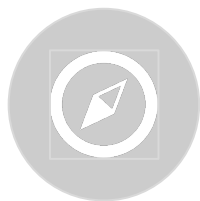
Un batxillerat que inclou altres estudis que no es cursen específicament al batxillerat ni al mateix centre on es fa batxillerat.

Algunes idees de com ho podem fer

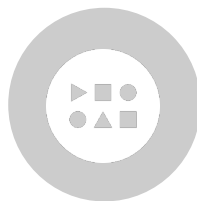
- Reconeixent estudis cursats en altres entitats oficials reconegudes, per tal de configurar trajectòries personals: Escola Oficial d'Idiomes, Unitats Formatives de Cicles Formatius, Conservatori, Institut del Teatre,...
- Vinculant els ensenyaments a la vida real, de manera que l'estudiant vegi el sentit del que està fent, s'impliqui més en els seus estudis i conegui els contextos culturals, socials i empresarials de l'entorn local i global.

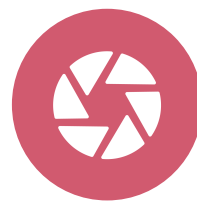
Competencial

Orientador

Flexible

Obert

Facilitador

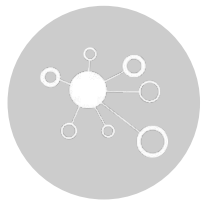
A l'entorn local

- Impulsar estratègies de cooperació i treball amb entitats de l'entorn mitjançant el treball en xarxa.
- Possibilitar la realització d'una part del currículum fora del centre educatiu, més enllà de l'estada a l'empresa.
- Integrar la visió comunitària, afavorint l'aprenentatge servei en entitats de l'entorn.

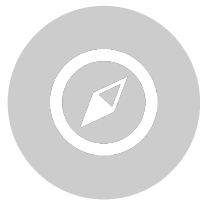
A l'entorn global

- Facilitar l'aprenentatge de llengües diverses, potenciant els estudis en centres educatius a l'estranger.
- Emprar plataformes educatives de col·laboració entre professorat, personal investigador i estudiants per afavorir el treball en xarxa.
- Promoure l'intercanvi entre professionals, tant de l'àmbit educatiu com d'altres, per compartir experiències i així afavorir l'enriquiment mutu.

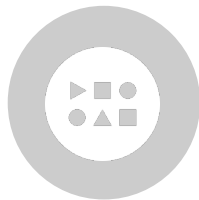
Guia del batxillerat

Competencial

Orientador

Flexible

Obert

Facilitador

Les característiques del batxillerat

Què és?

Un batxillerat que proporciona una sòlida cultura integral i aporta gust pel coneixement, el treball i l'aprenentatge, rigor en la feina i preparació per a l'itinerari academicoprofessional.

Algunes idees de com ho podem fer

- Promovent la capacitat en la gestió i comunicació de la informació.
- Impulsant la resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges.
- Fomentant el desenvolupament del pensament crític i creatiu.
- Afavorint l'aplicació de les capacitats comunicatives, del treball en equip i de la gestió autònoma dels aprenentatges.
- Proporcionant un bagatge cultural integral.
- Potenciant la capacitat de planificació i la presa de decisions amb relació a la continuïtat formativa dels alumnes.

1. Característiques del batxillerat
- 2. L'enfocament competencial**
3. Elements del currículum
4. Aprenentatge basat en situacions
5. L'organització
6. La programació per competències
7. L'avaluació

L'enfocament competencial

Què és?

L'enfocament competencial s'orienta cap a un tipus d'aprenentatge profund i funcional, en el qual allò que s'aprèn es pot utilitzar en contextos diferents, perdura al llarg del temps i permet resoldre problemes en situacions reals. Combina capacitats amb continguts que intervenen en situacions reals.

Com es concreta?

Una activitat competencial integra:

- un problema (necessitat, encàrrec, cas, recerca...) que deriva dels continguts de la matèria, i
- un context, un escenari local o global, on se situa la tasca a realitzar.

Tres components de l'enfocament competencial

Què és?

Dins de les competències clau que es recullen en el Decret del batxillerat, hi ha tres components que es consideren primordials per satisfer les necessitats integrals d'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat, tant per al seu desenvolupament personal i vital (cognitiu i socioemocional) com acadèmic i professional (punt d'inici d'estudis superiors de qualsevol tipus).

Com es concreta?

Aquests tres components de l'enfocament competencial són:

- Gestió i comunicació de la informació
- Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges
- Judici i pensament crític

Tres components de l'enfocament competencial

Gestió i comunicació de la informació

Consisteix a cercar informació amb relació a un problema o temàtica pròpia de la matèria, en fonts diversificades, analitzar-la, contrastar-la, sintetitzar-la i valorar-ne la fiabilitat per tal de construir coneixement que possibiliti la presa de decisions fonamentades i l'elaboració de produccions posteriors. Inclou l'ús dels coneixements previs curriculars.

I això com ho podem fer?

Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges

Consisteix a mobilitzar els aprenentatges adquirits propis de la matèria, així com manejar els recursos disponibles i diferents formes de raonament, per interpretar i donar resposta a varietat de situacions, independentment de la disciplina de la qual provinguin.

I això com ho podem fer?

Judici i pensament crític

Consisteix a analitzar, interpretar i avaluar, amb criteris lògics i des d'una perspectiva ètica, la consistència dels raonaments, la pertinença de les decisions, les conseqüències derivades d'un acte o la resolució d'una problemàtica amb relació als continguts d'una matèria, per tal de prendre decisions i actuar conseqüentment.

I això com ho podem fer?

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
- 3. Els elements del currículum**
4. L'aprenentatge basat en situacions
5. L'organització
6. La programació per competències
7. L'avaluació

Els elements del currículum de batxillerat

El currículum inclou:

- Competències clau
- Competències específiques
- Criteris d'avaluació
- Sabers
- Situacions d'aprenentatge

Competències clau

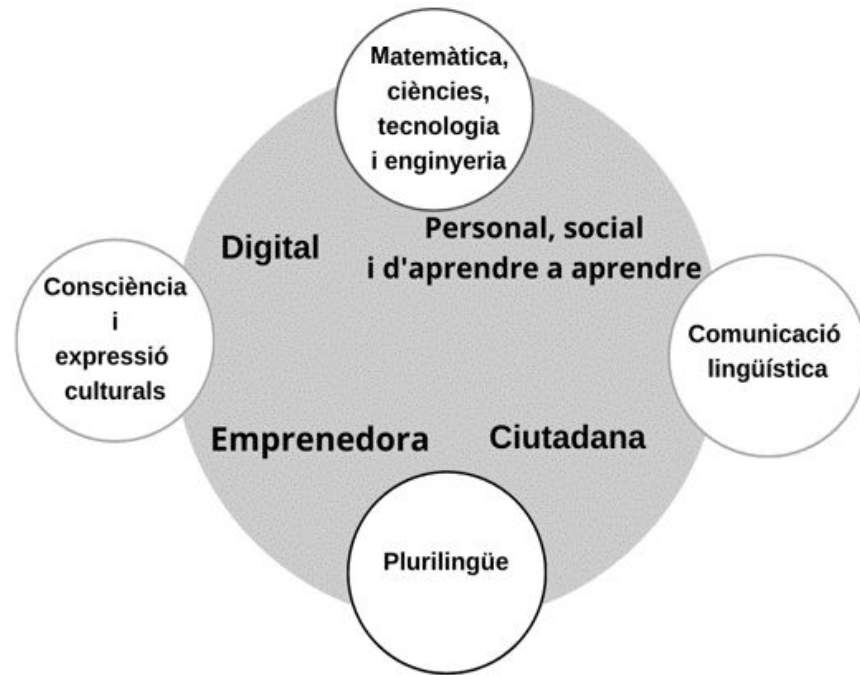
Què són?

Aquells aprenentatges que resulten de l'ús integrat dels diferents sabers (coneixements, procediments o destreses, actituds).

Permeten activar i utilitzar els sabers rellevants per afrontar de manera satisfactòria problemàtiques que apareixen en contextos reals.

Incideixen sobre les capacitats de les persones en funció del nivell d'execució que demanda la problemàtica.

Les competències clau es concreten en els indicadors operatius.

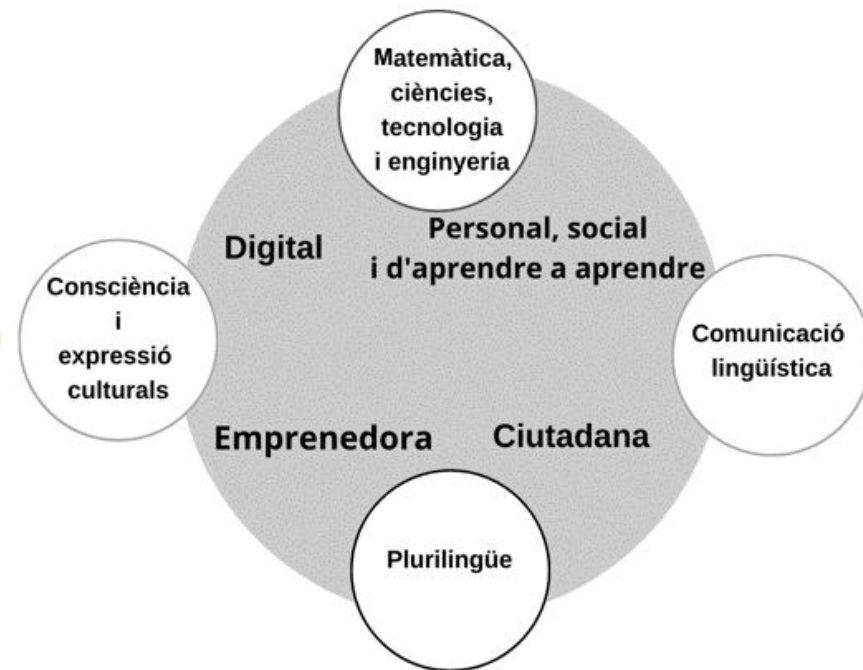

(Competències clau, Consell de la UE 2018)

Competències clau

Entre les vuit competències clau hi ha competències transversals que no són pròpies de cap matèria, sinó que s'han de treballar des de totes elles, integrades en les competències específiques. S'han d'incloure en les programacions de centre i d'aula:

- Competència ciutadana
- Competència emprenedora
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
- Competència digital

(Competències clau, Consell de la UE 2018)

Competències específiques

Què són?

Les competències específiques de les matèries són els aprenentatges, tant pel que fa a les capacitats com pel que fa als sabers, que l'alumnat ha d'adquirir per poder-los fer servir en la seva vida.

Són la síntesi entre les competències clau i els sabers propis de cada matèria.

Com es concreten?

El desenvolupament d'aquestes competències es produeix en les situacions d'aprenentatge contextualitzades que cada alumne o alumna ha de resoldre.

Competències específiques

Llengua i Literatura

Competència específica 2

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals en llengua estàndard identificant les idees principals i secundàries, i les línies argumentals bàsiques, valorant la fiabilitat de les fonts i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar críticament les possibilitats de gaudi i lleure.

Exemple

Competència específica 2

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals en llengua estàndard identificant les idees principals i secundàries, i les línies argumentals bàsiques, valorant la fiabilitat de les fonts i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar críticament les possibilitats de gaudi i lleure.

Acció (cognitiva, socioemocional, psicomotora) + Sabers + Context o condicions (com?) + Finalitat

Competències específiques

Economia

Competència específica 2

Analitzar el funcionament de mercat, utilitzant i valorant els models per a l'anàlisi de la realitat econòmica, per prendre decisions en l'àmbit microeconòmic.

Exemple

Competència específica 2

Analitzar el funcionament de mercat, utilitzant i valorant els models per a l'anàlisi de la realitat econòmica, per prendre decisions en l'àmbit microeconòmic

Acció (cognitiva, socioemocional, psicomotora) + Sabers + Context o condicions (com?) + Finalitat

Criteris d'avaluació

Què són?

Indiquen l'assoliment dels aprenentatges de l'alumnat desenvolupats en situacions o activitats definides en cadascuna de les competències específiques d'una matèria o projecte.

Amb els criteris s'evidencia de quina manera s'acredita l'aprenentatge formulat a la competència.

Una competència pot tenir un o diversos criteris d'avaluació, la suma de tots ells demostren que l'alumne o alumna ha assolit la competència.

Com es concreten?

Establint els indicadors de nivell d'assoliment a partir dels criteris d'avaluació.

En els indicadors es descriuen els resultats esperables dels reptes o situacions que s'han proposat a l'alumnat.

Criteris d'avaluació

Llengua i Literatura

Competència específica 2

Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció, els trets discursius i certs matisos, com la ironia o l'ús estètic de la llengua, de textos de certa longitud i complexitat sobre una àmplia varietat de temes de rellevància personal o d'interès social.

Exemple

Criteri d'avaluació 2.2

Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció, els trets discursius i certs matisos, com la ironia o l'ús estètic de la llengua, de textos de certa longitud i complexitat sobre una àmplia varietat de temes de rellevància personal o d'interès social.

Capacitat + Sabers + Context

Criteris d'avaluació

Biologia

Competència específica 2

Identificar, seleccionar, organitzar i avaluar críticament informació, contrastant-ne la fiabilitat per resoldre preguntes plantejades de forma autònoma i crear continguts relacionats amb les ciències biològiques

Exemple

Criteri d'avaluació 2.2

Contrastar i justificar la credibilitat d'informació relacionada amb els sabers de la matèria, utilitzant fonts fiables, aportant dades i adoptant una actitud crítica i escèptica vers informacions interessades, sense autoria contrastada o sense una base científica com pseudociències, teories conspiratòries, creences infundades, rumors, etc.

Capacitat + Sabers + Context

Sabers

Què són?

Són coneixements, destreses, valors i actituds propis d'una matèria que són necessaris per a l'assoliment de les competències específiques.

El currículum de cada matèria, per tal de donar sentit als sabers que li són propis, els formula suggerint una acció i un context on situar-los.

Com es concreten?

Els sabers s'introdueixen en l'aprenentatge perquè són necessaris per resoldre un repte, una pregunta o un problema i, en conseqüència, s'associen a la capacitat que cal desenvolupar per fer-ho.

Els sabers no estan directament vinculats a una única competència, perquè les accions que es formulen en aquests sabers estan incloses en diverses competències.

Situacions d'aprenentatge

Què són?

Són propostes pedagògiques que permeten a l'alumnat construir coneixement. En un enfocament competencial, les situacions d'aprenentatge connecten amb la realitat (passada, actual, d'un futur previsible), local o global.

En les situacions d'aprenentatge s'identifica:

- Un context: situa els continguts en la realitat)
- Un problema, en sentit ampli: es fa una demanda que implica una acció –CAPACITAT– lligada a uns SABERS/CONTINGUTS

Com es concreten?

Utilitzant escenaris de la realitat local o global per articular la programació de les matèries o projectes.

A partir de la situació s'entrellacen els sabers i les capacitats de l'aprenentatge que es vol promoure.

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
- 4. L'aprenentatge basat en situacions**
5. L'organització
6. La programació per competències
7. L'avaluació

L'aprenentatge basat en situacions

Què és?

L'aprenentatge basat en situacions promou l'estudi dels processos i dels fenòmens com a entitats completes, en la seva globalitat i en el seu context real, i es prioritzen inquietuds derivades de les experiències de l'alumnat.

Situa l'alumnat en una posició activa respecte del propi aprenentatge.

El fet que l'alumnat afronti problemes complexos també promou que raoni, imagini, planifiqui, explori, investigui, gestioni recursos, treballi de forma col·laborativa, avalui i comuniqui els seus aprenentatges.

Com es concreta?

- Partint d'un tema d'interès plantejat per l'alumnat.
- Amb l'observació d'un fenomen.
- Amb una polèmica o controvèrsia entorn d'un fet.
- Plantejant una problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat.
- A través d'una creació creativa o artística.
- Responent a una necessitat plantejada per un agent extern.

Com promoure aquest aprenentatge?

Història

- Per què la llei sobre memòria històrica va suscitar tanta polèmica? Per què creus que calia aquesta llei i per què ha arribat tan tard?
- Per què alguns creuen que hauria fet falta una segona transició a Espanya?
- Per què existeixen els pobles fantasma? Quin futur els espera?
- Per què és important la preservació del món rural?
- Com podem contribuir a l'assumpció dels ODS? Quines propostes podem fer?
- Per què no hi ha hagut (grans) dones artistes?

Llengua i Literatura

- Com distingim una falsa notícia en les xarxes que emprem habitualment? I en la nostra vida quotidiana? I en els mitjans de comunicació? I en la publicitat?
- Per què és important defensar les nostres idees? Quin és el límit entre la defensa i la tossuderia?
- Necessitem el coneixement de la llengua per escriure un correu electrònic per a un lloc de treball? Quins coneixements? Per què? Què en fem?
- Fem un magazín de ràdio.
- Fem el nostre anunci, el nostre curtmetratge sobre un tema de divulgació científica...
- Com ens interpel·la personalment el viatge interior d'un personatge literari? I els viatges pel món, com afecten els aprenentatges d'una persona? Ets sentit reflectit o reflectida en Homer, Aurora Bertrana, Lázaro de Tormes...? En què? Per què?

Com promoure aquest aprenentatge?

Biologia

- Hi ha animals invasors a Catalunya? Per què els anomenem així? Quin impacte tenen en els sistemes naturals?
- La vida es va originar a l'espai? D'on venen aquestes idees? Quines evidències recolzen aquesta hipòtesi?
- Què és un cop de calor? Què té a veure amb la deshidratació? Aigua corporal i termoregulació, estan relacionats?
- Oli de palma, oli de coco, oli de sèsam ..., en què es diferencien? Tots tenen les mateixes propietats? Són iguals de saludables?
- La diferent proporció de nutrients en els adobs, afecta al creixement de les plantes? En cas afirmatiu, com ho fa?
- Germans a la carta? Què significa aquest terme? Quin sentit té que hi hagi germans a la carta? Quin és el teu posicionament?
- La Deficiència Múltiple de Sulfactasa (MSD) és un trastorn metabòlic hereditari molt poc comú, a Catalunya afecta a un sol infant. En què consisteix? Com s'hereta? Hi ha una cura?

Com promoure aquest aprenentatge?

Geologia i Ciències Ambientals

- “El temporal de mar d'aquests dies torna a deixar les platges sense bona part de la sorra que hi havia traslladat el departament de Costes de l'Estat ...” Platges sense sorra, la culpa la té el canvi climàtic?
- L'ozonosfera, s'està recuperant? De què s'ha de recuperar? Quin és l'estat de la qüestió?
- Per què hi ha diferents minerals? Com s'originen i quins factors són clau en la seva gènesi?
- Els volcans expulsen magma, però quins són els riscos possibles que deriven de l'activitat eruptiva?
- L'extensió de l'activitat agrícola en zones properes a la costa s'ha relacionat amb la salinització de l'aigua dels pous de la zona. Per quina raó s'estableix aquesta relació? Hi ha d'altres causes possibles? Quines solucions es poden aportar per mitigar aquest problema?
- Els mitjans de comunicació sovint confonen magnitud i intensitat d'un terratrèmol. En què es diferencien aquestes característiques? Com es mesuren i de què depenen cadascuna d'elles?

Algunes estratègies

Tema d'interès plantejat per l'alumnat

Observació d'un fenomen

Polèmica o controvèrsia entorn d'un fet

Informació que crida l'atenció de la ciutadania

Problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat

Pregunta sobre un element de la realitat

Recerca a partir d'un element investigable

Necessitat plantejada per un agent extern

Dilema que cal comprendre

Manifestació creativa o artística

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
4. L'aprenentatge basat en situacions
- 5. L'organització dels ensenyaments**
6. La programació per competències
7. L'avaluació

L'organització dels ensenyaments

- Modalitats
- Matèries comunes
- Matèries de modalitat
- Matèries optatives
- Marc horari global
- Models d'organització

Modalitats

Què són?

Són les quatre grans vies que organitzen l'itinerari per cursar el batxillerat.

A cada modalitat l'alumnat ha de cursar:

- Matèries comunes
- Matèries de modalitat
- Matèries optatives

Com es concreten?

Hi ha quatre modalitats de batxillerat:

- arts
 - via arts plàstiques, imatge i disseny
 - via música i arts escèniques
- ciències i tecnologia
- general (en fase pilot)
- humanitats i ciències socials

Matèries comunes

Què són?

Les matèries comunes del batxillerat són les que ofereixen una base comuna d'aprenentatges i les ha de cursar tot l'alumnat.

El quadre adjunt indica quines són aquestes matèries, en quins cursos s'imparteixen i a raó de quantes hores a la setmana.

Com es concreten?

Matèries	1r	2n
Llengua Catalana i Literatura	2	2
Llengua Castellana i Literatura	2	2
Llengua Estrangera	3	3
Educació Física	2	
Filosofia	2	
Història de la Filosofia		3
Història		3
Tutoria	1	1
Treball de Recerca		-

Matèries de modalitat

Què són?

Les matèries de modalitat són les matèries pròpies de cada modalitat del batxillerat i l'alumnat en tria algunes en funció del seu itinerari acadèmic.

Com es concreten?

Cada modalitat té unes matèries que li són pròpies i l'alumne o alumna n'ha de cursar tres a primer i tres a segon.

De les tres matèries de cada curs, una és obligatòria dins de la modalitat triada i dues es trien del conjunt de matèries de la mateixa modalitat.

Totes les matèries de modalitat de primer curs s'imparteixen a tres hores a la setmana i les de segon curs, a quatre hores.

Matèries de la modalitat d'arts: arts plàstiques, imatge i disseny

Què són?

Són les matèries pròpies de la modalitat.

La modalitat d'arts, via d'arts plàstiques, imatge i disseny s'adreça a alumnes interessats en els fenòmens artístics, caracteritzats per la sensibilitat, l'expressió i la creativitat; amb inquietuds entorn del món audiovisual, les arts gràfiques, el disseny, el patronatge, els mitjans de comunicació i la publicitat.

Com es concreten?

Matèria obligatòria de la modalitat	1r	2n
Dibuix Artístic I i II	3	4
Matèries de la modalitat	1r	2n
Cultura Audiovisual	3	
Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i el Disseny I i II	3	4
Projectes Artístics	3	
Volum	3	
Disseny		4
Fonaments Artístics		4
Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica		4

Matèries de la modalitat d'arts: música i arts escèniques

Què són?

Són les matèries pròpies de la modalitat.

La modalitat d'arts, via música i arts escèniques s'adreça a alumnes interessats en les arts, caracteritzats per la sensibilitat, l'expressió i la creativitat; amb inquietuds entorn de les arts escèniques, la producció i la gestió d'empreses del sector cultural.

Com es concreten?

Matèria obligatòria de la modalitat	1r	2n
Anàlisi Musical I i II o Arts Escèniques I i II	3	4

Matèries de la modalitat	1r	2n
Anàlisi Musical I i II	3	4
Arts Escèniques I i II	3	4
Cor i Tècnica Vocal I i II	3	4
Cultura Audiovisual	3	
Llenguatge i Pràctica Musical	3	
Història de la Música i de la Dansa		4
Literatura Dramàtica		4

Matèries de la modalitat de ciències i tecnologia

Què són?

Són les matèries pròpies de la modalitat. La modalitat de ciències i tecnologia s'adreça a alumnes interessats per les ciències experimentals, les matemàtiques, els estudis relacionats amb continguts científicosanitaris i el món dels processos tecnològics i dels materials, instruments, aparells i màquines que s'utilitzen en la producció de béns i serveis. En aquesta modalitat hi conviuen dues vies, tot i que formalment no es diferencien i el títol és igual:

- Biosanitària.
- Ciències i/o enginyeries.

Com es concreten?

Matèria obligatòria de modalitat	1r	2n
Matemàtiques I	3	
Matemàtiques II o Matemàtiques CS II		4

Matèries de la modalitat	1r	2n
Biologia I i II	3	4
Dibuix Tècnic I i II	3	4
Física I i II	3	4
Geologia i Ciències Ambientals I i II	3	4
Química I i II	3	4
Tecnologia i Enginyeria I i II	3	4

Matèries de la modalitat general

Què són?

Són les matèries pròpies de la modalitat. La modalitat general (en fase pilot) s'adreça a les alumnes interessats a desenvolupar diferents capacitats científicoculturals, per perfilar el seu itinerari formatiu personal i professional.

Es caracteritza per ser un batxillerat més obert pel que fa a la tria de matèries, ja que en permet triar de diferents modalitats, cosa que no es pot fer en les altres modalitats.

Com es concreten?

Matèria obligatòria de modalitat	1r	2n
Matemàtiques generals	3	
Ciències generals		4

Matèries de la modalitat	1r	2n
Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial	3	
Una altra matèria de qualsevol modalitat	3	
Moviments Culturals i Artístics		4
Una altra matèria de qualsevol modalitat		4

Matèries de la modalitat d'humanitats i ciències socials

Què són?

Són les matèries pròpies de la modalitat.

El batxillerat d'humanitats i ciències socials s'adreça a alumnes amb inquietuds relacionades amb els estudis lingüístics i literaris, la filosofia, les manifestacions culturals, les ciències socials, jurídiques, polítiques i econòmiques, la gestió i administració pública, la comunicació, les relacions públiques, la publicitat, el turisme i altres serveis d'oci.

Matèria obligatòria de modalitat	1r	2n
Llengua i Cultura Llatines I i II o Mat. Aplic. a les CS I i II o Matemàtiques I i II	3	4
Matèries de la modalitat	1r	2n
Economia	3	
Història del Món Contemporani	3	
Literatura Universal	3	
Llengua i Cultura Gregues I i II	3	4
Llengua i Cultura Llatines I i II	3	4
Mat. Aplic. a les CS o Matemàtiques I i II	3	4
Func. Empr. i Disseny Mod. Negoci		4
Geografia		4
Història de l'Art		4
Literatura Castellana		4
Literatura Catalana		4

Matèries optatives

Què són?

Les matèries optatives completen el currículum del batxillerat amb nous temes, situacions i reptes que no s'inclouen a les matèries comunes i les de modalitat.

Aquestes matèries ofereixen a l'alumnat la possibilitat de conèixer altres disciplines més enllà de la modalitat triada o bé la possibilitat d'ampliar des d'una perspectiva menys acadèmica, però amb tot el rigor del batxillerat, la via acadèmica ja triada.

Com es concreten?

Les matèries optatives poden ser anuals o trimestrals.

Les matèries optatives anuals s'agrupen en una única franja horària, en endavant franja 1, i l'alumnat només pot triar una única matèria de les que s'hi ofereixen.

Les matèries optatives trimestrals s'organitzen en dues franges horàries, en endavant franges 2 i 3, de manera que, cada trimestre, cada alumne n'ha de fer dues.

Matèries optatives anuals

Què són?

Les matèries optatives anuals completen el currículum del batxillerat amb noves disciplines que no s'inclouen a les matèries comunes i les de modalitat.

Tenen relació directa amb alguna o algunes de les modalitats del batxillerat.

El currículum d'aquestes matèries està inclòs a l'annex 2: matèries del batxillerat del Decret de batxillerat en tràmit.

Com es concreten?

Franja 1

Totes les modalitats

Biomedicina

Formació i Orientació Personal i Professional

Funcionament de l'Empresa

Món Clàssic

Programació

Psicologia

Segona Llengua Estrangera

Arts

Creació fotogràfica i Cinema

Llenguatges Artístics Contemporanis

Projecte de Comissariat d'Exposicions

Matèries optatives trimestrals

Què són?

Les matèries optatives trimestrals proposen cada trimestre una temàtica diferent, de manera que un alumne pugui cursar la mateixa matèria els tres trimestres o no, en funció del seu itinerari personal.

Les tres temàtiques proposades trimestralment per a cada matèria optativa han de ser independents i s'han de poder cursar tant si s'ha cursat anteriorment la mateixa matèria optativa com si no.

Com es concreten?

Franja 2

Totes les modalitats

[Creació Literària](#)

[Matemàtica Aplicada](#)

[Problemàtiques Socials](#)

[Reptes Científics Actuals
\(Biologia i Geologia\)](#)

Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)

Arts

[Música i Comunicació](#)

Publicitat

Franja 3

Totes les modalitats

[Ciutadania, Política i Dret](#)

[Comunicació Audiovisual](#)

[Reptes Científics Actuals
\(Física i Química\)](#)

[Robòtica](#)

Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)

Arts

[Disseny en 2D i 3D](#)

[Taller de Creació Escènica](#)

Exemples de desplegament d'optatives trimestrals: franja 2 (I)

Franja 2			
Totes les modalitats	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Creació Literària	Relat breu	Poesia	Teatre
Matemàtica Aplicada	<i>Big data</i>	Canvi climàtic	Assegurances
Problemàtiques Socials	Retorn de la ultradreta	Globalització	Sostenibilitat i desenvolupament
Reptes Científics Actuals (Biologia i Geologia)	Bioconstrucció d'òrgans	Rastres de vida als exoplanetes	Equilibri natural al Serengeti
Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)			
Arts			
Música i Comunicació	Música i cinema	Música i publicitat	Música en viu
Publicitat	Publicitat als mitjans escrits	Publicitat als mitjans audiovisuals	Publicitat a la ràdio

Exemples de desplegament d'optatives trimestrals: franja 3 (I)

Franja 3			
Totes les modalitats	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Ciutadania, Política i Dret	Drets civils i polítics	Capitalisme i democràcia	L'imperi de la llei
Comunicació Audiovisual	Fem un reportatge audiovisual	Impacte publicitari i ètica	Tenim cura de la nostra identitat digital?
Reptes Científics Actuals (Física i Química)	Vacunes i medicaments	Comunicacions	Contaminació
Robòtica	Mòbil amb control remot	Concurs de robots seguidors de línies	Control ambiental
Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)			
Arts			
Disseny en 2D i 3D	Retoc fotogràfic i il·lustració digital de mapa de bits	Disseny vectorial i maquetació digital	Disseny tridimensional
Taller de Creació Escènica	Improvisacions guiades	Escenografia i espai escènic	Espectacle dramàtic

Exemples de desplegament d'optatives trimestrals: franja 2 (II)

Franja 2			
Totes les modalitats	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Creació Literària	El conte de terror	<i>"La llavor immortal"</i>	De què parlem quan parlem dels clàssics?
Matemàtica Aplicada	Les dades: claus en les pandèmies	Processos de control del trànsit	Matemàtiques en la regulació dels cultius
Problemàtiques Socials	"Esclavitud moderna" dins l'economia global	Perquè es produeixen les migracions en el món d'avui?	Com funciona el comerç d'armes?
Reptes Científics Actuals (Biologia i Geologia)	Podem predir les catàstrofes naturals? Podem reduir impactes?	Podem guarir el càncer? Podem prevenir malalties genètiques hereditàries?	On, quan i a partir de qui es va originar l'espècie humana?
Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)			
Arts			
Música i Comunicació	Com s'elabora una banda sonora?	La música de les botigues de roba, supermercats o restaurants és aleatòria?	Per què tenen tant d'èxits els programes musicals?
Publicitat	Etiquetes, envoltoris i cartells	Moda i publicitat	La música dels anuncis

Exemples de desplegament d'optatives trimestrals: franja3 (II)

Franja 3			
Totes les modalitats	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Ciutadania, Política i Dret	Genocidis, crims contra la humanitat...el dret internacional ens protegeix?	Als joves, els interessa la política? Què és la política?	Drets laborals? Mana el mercat o l'estat de dret?
Comunicació Audiovisual	De la idea a la postproducció	Impacte publicitari. Publicitat encoberta.	Xous d'impacte o telerealtat: l'ètica en el periodisme.
Reptes Científics Actuals (Física i Química)	Nano estructures químiques al servei de les persones i el medi	Aeronàutica i la ciència dels satèl·lits en la societat actual	Física d'altres energies i els acceleradors de partícules
Robòtica	Robots en les ciències de l'espai	Comunicació entre robots	Dissenya el teu robot, quin problema tens?
Altres opcions (Batxibac, EOI, FP...)			
Arts			
Disseny en 2D i 3D			
Taller de Creació Escènica			

Marc horari global

Què és?

El marc horari global són les hores que cursa cada alumne o alumna al batxillerat.

Algunes de les hores les cursa amb tots els companys i companyes del seu grup classe (hores de matèries comunes).

La resta d'hores (modalitat i optatives) les cursa en els subgrups corresponents.

Matèries	1r	2n
Llengua Catalana i Literatura	2	2
Llengua Castellana i Literatura	2	2
Llengua Estrangera	3	3
Educació Física	2	
Filosofia	2	
Història de la Filosofia		3
Història		3
Tutoria	1	1
Treball de Recerca		-
Matèria obligatòria de modalitat	3	4
Matèria de modalitat 1	3	4
Matèria de modalitat 2	3	4
Optativa anual (franja 1)	3	
Optatives trimestrals (franja 2)	3	
Optatives trimestrals (franja 3)	3	
Optatives trimestrals ODS o opt. anual		4
TOTAL	30	30

Models d'organització

Què són?

Cada centre, en funció de les línies de batxillerat que té i de les modalitats que té assignades, organitza l'oferta de matèries de modalitat i optatives que pot oferir.

Els centres de tres o més línies poden oferir totes les matèries de modalitat i optatives descrites al nou Decret de batxillerat.

En els centres d'una o dues línies l'oferta s'ha d'ajustar amb relació als recursos de què disposin i completar l'oferta amb el suport de l'IOC.

Com es concreten?

En les diapositives següents es mostren diferents exemples per a centres d'una i dues línies de centres reals que han ajustat l'oferta compaginant els recursos que assignen al batxillerat amb les demandes del seu alumnat.

Centres d'una línia: 48 o 57 hores

Què són?

El centre d'una línia acostuma a tenir dues modalitats de batxillerat:

- modalitat de ciències i tecnologia
- modalitat d'humanitat i ciències socials

I a la vegada, en cadascuna d'aquestes modalitats, té alumnes de les dues vies:

- sanitària i enginyeria, en la modalitat de ciències i tecnologia
- economia/ciències socials i humanitats, en la modalitat d'humanitats i ciències socials.

Com es concreten?

Actualment ja hi ha centres que dediquen més de 48 hores al batxillerat, invertint hores de coordinacions diverses.

Els centres han de prendre decisions en funció de si organitzen el seu batxillerat a partir de 48 hores.

Els exemples que es presenten a continuació són de centres d'una línia que preparen el curs 2022-2023 en alguna de les dues opcions.

En tots els casos, per a les matèries comunes dediquen 12 hores, la diferència rau en quantes hores dediquen a les de modalitat i optatives.

Exemple per a un centre d'una línia: 48 hores

Matèries/Vies	Sanitària	Enginyeria	Economia	Humanitats
Modalitat obligatòria	Matemàtiques	3	Matemàtiques Aplicades CS	3
Modalitat 1	Biologia	3	Economia	3
Modalitat 2	Química	3	Literatura Universal	3
		9		9
Optativa anual (franja 1)	Física	3	Psicologia	3
Optativa trimestral (franja 2)	Reptes Bio/Geo	3	Problemàtiques Socials	3
Optativa trimestral (franja 3)	Robòtica	3	Ciutadania, Política i Dret	3
		9		9

- Opció sense demanda de Llengua i Cultura Llatines o cursada a l'IOC. En cas de Ll. i Cult. Llatines al centre, cal fusionar Mat. i MACS.
- S'ha inclòs una quarta matèria de modalitat a la franja d'optatives anuals.
- Altres opcions per a la franja 1: fer dues optatives o fer dues de modalitat.

Matèries	
Comunes	12
Modalitat obligatòria	6
Modalitat	12
Optatives / 4a mod.	18
Total	48

Exemple per a un centre d'una línia: 57 hores, model A

- Opció amb dues vies compartint una matèria.
- S'ha inclòs una quarta matèria de modalitat a la franja d'optatives anuals.
- Altres opcions per a la franja 1: fer dues optatives o fer dues de modalitat.

Matèries/Vies	Sanitària	Enginyeria	Economia	Humanitats		
Modalitat obligatòria	Matemàtiques	3	MACS	LI. i Cult. Llatines	6	
Modalitat 1	Física	3	Hist. Món Contemporani		3	
Modalitat 2	Biologia	Tecnologia	6	Economia	Lit. Universal	6
			12		15	
Optativa anual (franja 1)	Química		Formació i Orientació		6	
Optativa trimestral (franja 2)	Reptes Bio/Geo		Problemàtiques Socials		6	
Optativa trimestral (franja 3)	Comunicació Audiovisual		Ciutadania, Política i Dret		6	
					18	

Matèries	
Comunes	12
Modalitat obligatòria	9
Modalitat	18
Optatives / 4a mod.	18
Total	57

Exemple per a un centre d'una línia: 57 hores, model B

- Opció sense demanda de Ll. i Cult. Llatines o cursada a l'IOC. En cas de Ll. i Cult. Llatines al centre, cal fusionar Mat. i MACS.
- Opció amb dues vies compartint una matèria.
- A la franja d'optatives anuals hi ha matèries de modalitat i optatives.

Matèries/Vies	Sanitària	Enginyeria	Economia	Humanitats		
Modalitat obligatòria	Matemàtiques		3	Matemàtiques Aplicades CS	3	
Modalitat 1	Física		3	Història del Món Contemporani	3	
Modalitat 2	Biologia	Tecnologia	6	Economia	3	
			12		9	
Optativa anual (franja 1)	Química	Psicologia		Lit. Universal	Programació	12
Optativa trimestral (franja 2)	Reptes Bio/Geo			Problemàtiques Socials		6
Optativa trimestral (franja 3)	Comunicació Audiovisual			Ciutadania, Política i Dret		6
						24

Matèries	
Comunes	12
Modalitat obligatòria	6
Modalitat	15
Optatives / 4a mod.	24
Total	57

Exemple per a un centre de dues línies: 87 hores

- Dues vies a les dues modalitats.
- A la franja d'optatives anuals hi ha matèries de modalitat i optatives, són exemples poden ser-ne unes altres.
- Hi ha tres matèries trimestrals a les franges 2 i 3.

Matèries/Vies	Sanitària	Enginyeria	Economia	Humanitats	
Modalitat obligatòria	Matemàtiques		3	Matemàtiques CS	LI. i Cult. Llatines 6
Modalitat 1	Biologia	Física	6	Economia	LI. i Cult. Gregues 6
Modalitat 2	Química	Dib. Tècnic	6	Hist. Món Cont.	Lit. Universal 6
			15		18
Opt. anual (franja 1)	Tecn. i Eng.	Psicologia.		2a Lleng. Est.	Func. Empr. 12
Opt. trimestral (franja 2)	Reptes Bio/Geo; Mat. Aplicades; Problemàtiques Socials				9
Opt. trimestral (franja 3)	Robòtica; Comunicació Audiovisual; Ciutadania, Política i Dret				9
					30

Matèries	
Comunes	24
Modalitat obligatòria	9
Modalitat	24
Optatives / 4a mod.	30
Total	87

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
4. L'aprenentatge basat en situacions
5. L'organització
- 6. La programació competencial**
7. L'avaluació

La programació competencial

La programació s'ha d'entendre com la concreció de les intencions educatives: aprenentatges que s'han de promoure, metodologia escollida, estratègies i instruments d'avaluació dissenyats, atenció educativa inclusiva...

La programació competencial, fruit de la reflexió pedagògica de l'equip docent, ha de formar part de la documentació del centre, i ha de ser un instrument flexible, obert i en construcció, revisió i millora constants.

La programació competencial

Què implica?

- Les competències clau com a punt de partida de tota programació.
- Incloure els elements del currículum: competències específiques i transversals, criteris d'avaluació, sabers i situacions d'aprenentatge.
- Les situacions d'aprenentatge com a escenaris per afavorir aprenentatges amb sentit.
- La coordinació entre els i les docents.
- Tenir en compte les diferents maneres d'aprendre dels alumnes (variabilitat en l'aprenentatge).

Com ho fem?

- Reflexionant i prenent decisions de manera consensuada.
- Considerant les capacitats i els coneixements previs dels alumnes i adaptant el procés d'ensenyament a través de mesures i suports d'atenció educativa.
- Definint uns objectius d'aprenentatge funcionals i significatius que promoguin el desenvolupament de les competències.
- Dissenyant situacions d'aprenentatge contextualitzades.
- Seleccionant estratègies i instruments d'avaluació per obtenir informació i ajustar la programació a l'alumnat.

Moments de la programació

La programació al batxillerat implica la presa de decisions en tres moments:

- A. La programació de matèria per a tota l'etapa.
- B. La programació de matèria o àmbit per a un curs a partir de les situacions d'aprenentatge.
- C. La programació de les unitats didàctiques o projectes.

La programació de les unitats didàctiques o projectes

Elements de la programació

- Centre, curs i grup classe
- Matèria o àmbit
- Unitat didàctica o projecte
- Descripció de la unitat didàctica o projecte
- Competències específiques i transversals
- Criteris, instruments i indicadors d'avaluació
- Sabers
- Situacions d'aprenentatge
- Temporització
- Estratègies metodològiques i gestió d'aula
- Mesures i suports d'atenció educativa inclusiva
- Materials i recursos didàctics
- Altres

1. Les característiques del batxillerat
2. L'enfocament competencial
3. Els elements del currículum
4. L'aprenentatge basat en situacions
5. L'organització
6. La programació per competències
- 7. L'avaluació**

L'avaluació

Què implica?

- Desenvolupar en l'alumnat la capacitat d'autoregular-se.
- Facilitar la personalització dels aprenentatges.
- Basar la valoració dels alumnes en avenços personals i en l'evidència que mostren les activitats desenvolupades.
- Posar el focus en el procés i no només en els resultats.
- Utilitzar diversitat d'estratègies i instruments d'avaluació.
- Avaluar a partir de tasques i activitats productives, contextualitzades i de nivells cognitius complexos.

Algunes idees de com ho podem fer

- Coordinant-nos, de manera col·legiada, amb els membres de l'equip docent, tenint en compte el punt de partida de cada alumne o alumna i ajudar-lo a avançar en l'assoliment de competències i en el seu desenvolupament personal.
- Compartint amb l'alumnat els criteris d'avaluació, i proporcionant moments de metacognició i *feedback* constructiu.
- Comunicant els resultats de manera qualitativa, donant orientacions específiques, concretes i útils, per proporcionar-los bastides de millora.

L'avaluació

L'avaluació ha de facilitar la millora dels aprenentatges de tot l'alumnat. Per aquest motiu, ha de ser global, contínua i formativa.

Comporta:

- **La regulació dels aprenentatges per part dels docents i de l'alumnat,**
 - identificant i comprenent els motius dels encerts, les dificultats i els errors.
 - prenent decisions de millora per continuar aprenent.
- **La comprovació del que s'ha après i la qualificació dels resultats d'un procés d'aprenentatge,**
 - partint dels criteris d'avaluació prioritzats.
 - valorant el nivell d'assoliment de les competències específiques i transversals.

L'avaluació

Els informes d'avaluació han de tenir, com a mínim:

- Les qualificacions obtingudes en cada matèria amb indicadors numèrics de l'1 al 10.
- Aspectes personals i evolutius de l'alumne o alumna.
- Mesures i suports d'atenció educativa.

L'avaluació

- L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat, tant en el seu vessant educatiu com qualificador, ha de ser contínua i, alhora, global i diferenciada segons les matèries.
- Els referents de l'avaluació són els criteris d'avaluació, que indiquen el sentit en què han de progressar tots els alumnes i donen les pautes que han de regular els processos d'avaluació tant formativa com sumativa.
- L'avaluació té per objecte constatar els avenços i detectar les dificultats tan bon punt es produeixin, esbrinar-ne les causes i prendre les mesures necessàries perquè l'alumnat pugui continuar amb èxit el seu procés d'aprenentatge.
- El professorat avalua tant els aprenentatges de l'alumnat com la seva pròpia pràctica docent.
- S'ha de promoure l'ús d'instruments d'avaluació variats, diversos i adequats a les diferents situacions d'aprenentatge que permetin tant el seguiment del desenvolupament dels aprenentatges com la valoració objectiva de tot l'alumnat.
- L'avaluació formativa, com a mesura d'atenció educativa, ha de garantir que el procés d'avaluació doni resposta a les necessitats específiques de suport educatiu que presenta l'alumnat.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Direcció General d'Innovació,
Digitalització i Currículum**

gencat.cat

Guia del batxillerat